

بررسی و تحلیل عملکرد خطوط ویژه اتوبوسرانی شهر تهران ، از نگاه شهروندان (مطالعه موردی خط ویژه اتوبان چمران)

عباس علیپور، عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی مازندران
آزاده عابدینی، کارشناس معماری مهندسی مشاور طرح اندیشان زسیت شهر
سلیمه باقریان پایین افرکتی، دبیر دبیرستانهای قائمشهر

چکیده :

روند رشد شتابان کلان شهرها در جهان، توأم با افزایش جمعیت ، مشکلات متعددی را مانند معضل ترافیک و اختلال در سامانه حمل و نقل درون شهری به وجود آورده است. سامانه حمل و نقل *BRT* در کنار توسعه سامانه مترو در کلان شهر تهران برای مقابله با مشکلات مذکور به وسیله شهرداری در پیش گرفته شده است. در این تحقیق سعی شده است که میزان رضایت مندی و تاثیرات این خطوط بر افزایش و یا کاهش بار ترافیکی ، کاهش آلودگی ، نحوه دسترسی ، انگیزه برای عدم استفاده از اتومبیل های شخصی و ... از نگاه شهروندان مورد سنجش قرار گیرد. جهت بررسی این مسائل ، ایستگاه خط ویژه اتوبان چمران در شهر تهران انتخاب شده است. جامعه آماری این تحقیق کلیه شهروندانی بوده اند که از این وسیله حمل و نقل عمومی استفاده میکرده که از میان آنان 149 نمونه مورد پرسشگری مستقیم قرار گرفته اند . پس از جمع آوری اطلاعات میدانی از طریق ابزار پرسشنامه ، با بکارگیری نرم افزار *SPSS* و آزمون آماری ، ضریب همبستگی روابط بین متغیرهای تحقیق مورد آزمون قرار گرفته است. نتایج حاصل از انجام این پژوهش نشان داده که احداث این خط ویژه با نیاز شهروندان مطابقت داشته و آنان از عملکرد آن به میزان قابل ملاحظه ای رضایت دارند ، همچنین استفاده کنندگان از این خط ویژه غالباً از قشر جوان با اکثریت دانشجوی ، کارمند و مجرد بوده است . نتیجه بررسی ها نشان داده که خط ویژه احداث شده بیش از آن که منجر به کاهش بار ترافیکی شود بر افزایش ترافیک آن به سبب اشغال لاین سرعت افزوده است ، همچنین احداث این خط ویژه به جهت سهولت در جابجایی انگیزه مناسبی را برای عدم استفاده از اتومبیل شخصی نزد شهروندان ایجاد کرده است که این مهم تاثیرات مثبتی را بر کاهش آلودگی شهر تهران خواهد داشت .

کلید واژه ها : حمل و نقل - اتوبوسرانی - ترافیک - *BRT* - تحلیل عملکردی